

عنوان مقاله:

تکنولوژی های قدرت در سیاست نامه خواجه نظام الملک

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های راهبردی سیاست، دوره 1، شماره 4 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

روح اله اسلامی - دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی

غلامرضا خواجه سروی - دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی

خلاصه مقاله:

آنچه ابن خلدون در مورد چرخه ظهور و سقوط عصبیت در حکومت‌های قبیله ای مینویسد در مورد ایران صدق نمیکند چرا که وجود طبقاتی چون دهقانان، نهادهایی چون وزارت، سازه های چون قنات، رسومی چون وقف باعث شده است در ایران مبنای حکومت مندی فضاهای تنفسی داشته باشد که خارج از تکنیکهای تغلب استبدادی تعریف شود. برای نمونه میتوان به متن سیاستنامه خواجه نظام الملک اشاره کرد که در آن علی رغم داشتن روحیه اشاعری و حکمت عملی اندرزی ایرانشهری (رستم وندی)، 1388 شیوه های بسیار خردورانه ای از اعمال و محدودکردن قدرت را ترسیم میکند. ایرانیان علاوه بر فقه، حکمت، عرفان شیوهای به نام اندرزنامه نویسی داشته اند که میراث تداومی ایران باستان آنهاست و در این شیوه، تکنیکهایی برای حکومتمندی پیشنهاد و پیاده کرده اند که با آنکه در عصر حکومتمندی متافیزیک به سر میرسد، اما نشانههای واقع گرایی و مصلحت گرایی از چرخش امور عمومی را در خود جای داده است. این مقاله با استفاده از ادبیات تیوریک حکومتمندی به دنبال ترسیم تکنیکهای اعمال قدرت و محدود کردن قدرت در سیاست نامه خواجه نظام الملک میباشد و با ارایه یک مدل تیوریک به نقد و ارزیابی آن میپردازد.

کلمات کلیدی:

سیاست نامه، خواجه نظام الملک، تکنولوژی قدرت، حکومت مندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/722210>

